

Tvorba chemických vzorců solí

Chemické vzorce solí

Vytvořte vzorec **DUSIČNANU SODNÉHO**:

1. Vycházejme ze skutečnosti, že každou sůl lze vytvořit reakcí **KYSELINY s HYDROXIDEM**.

Mnemotechnická pomůcka:

- ▶ *Kyselina = maminka* → *dává miminku jméno*
- ▶ *Hydroxid = tatínek* → *dává miminku příjmení*
- ▶ *Sůl = miminko* → *po mamince jméno a po tatínkovi příjmení příjmení*

Tatínek = Hydroxid sodný → ***NaOH***

Maminka = Kyselina dusičná → ***HNO₃***

Miminko = Dusičnan sodný → ***NaNO₃***

? Jak získáme „spermii“ ?

➤ „***Spermii***“ získáme odštěpením všech hydroxidových (OH)⁻ skupin z hydroxidu:

? Jak získáme „vajíčko“ ?

➤ „***Vajíčko***“ získáme odštěpením všech vodíkových iontů (H⁺) z kyseliny:

spermie = sodný kation → Na^{+1}

vajíčko = dusičnanový anion → NO_3^{-1}

Miminko = Dusičnan sodný → NaNO_3

Ze „spermie“ a „vajíčka“ složte „miminko“

spermie + *vajíčko* → *miminko*

Na^{+1} + NO_3^{-1} → NaNO_3

? Co se stane s odštěpenými ionty H^+ a OH^- ?

➤ Ionty H^+ pocházející z kyseliny a ionty OH^- pocházející z hydroxidu se sloučí na vodu:

Doplňte vzorce solí:

<i>dusičnan barnatý</i>	→ $Ba(NO_3)_2$
<i>síran hlinitý</i>	→ $Al_2(SO_4)_3$
<i>manganistan draselný</i>	→ $KMnO_4$
<i>uhličitan vápenatý</i>	→ $CaCO_3$
<i>chlornan železitý</i>	→ $Fe(ClO)_3$
<i>osmičelan hořečnatý</i>	→ $MgOsO_5$
<i>dusitan strontnatý</i>	→ $Sr(NO_2)_2$
<i>křemičitan sodný</i>	→ Na_2SiO_3

Citace:

PTÁČEK, Petr. VYUŽITÍ MNEMOTECHNICKÝCH POMŮCEK PŘI VÝUCE CHEMICKÉHO NÁZVOSLOVÍ NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE. **Journal of Technology and Information Education**, Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně Ústí nad Labem, 2011, 1, od s. 44-47, 4 s. ISSN 1803-537X. 2011.

Současné chemické názvosloví / Jaroslav Blažek. - 3. vyd. - Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1979. - 122 s.

Fikr J.: Jak porozumíme chemickým vzorcům a rovnicím. Společnost pro odbornou literaturu - Barister & Principal, Brno 2007.